

ЗВІТ РОБОТИ ПЕДАГОГА-ОРГАНІЗАТОРА

ЗА 2021-2022 Н. Р.

Виховання – найбільш важлива і найбільш суперечлива сфера педагогічної діяльності на сучасному етапі. ***Завданням виховання є створення необхідних умов, за яких може розвинутися активний громадянин сучасного суспільства, що добре знає себе, вміє правильно використовувати власний потенціал, здатний створити ситуацію успіху, розробити й реалізувати власний життєвий проект.***

Основна місія сучасного закладу освіти – забезпечення благополуччя дитини через створення безпечного освітнього середовища для її фізичного, духовного, морального здоров'я.

Основна мета у вихованні здобувачів освіти у 2021-2022 навчальному році - виховання високоосвіченої, гармонійно розвиненої, інформаційно свідомої особистості здатної до саморозвитку і самовдосконалення.

У роботі з учнями керувалася нормативною базою виховання, а саме Конституцією України, Конвенцією ООН про права дитини, Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про протидію торгівлі людьми», «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті», «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», «Про молодіжні та дитячі громадські організації», Указу Президента «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. А також: Концепцією Нової української школи (2016), Концепцією Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки, Стратегією національно-патріотичного виховання на період до 2025 року, Загальнодержавною програмою «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини на період до 2021р.», методичними рекомендаціями щодо деяких питань організації виховного процесу у 2021/2022 н.р. щодо формування у дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок (від 16.07.2021 №1/9-362).

Головне завдання виховної роботи – залучення кожного учнівського колективу школи до виконання завдань виховного плану ліцею, створення сприятливих умов для творчого розвитку особистості, вдосконалення патріотичного та громадянського виховання підрастаючого покоління на традиціях і звичаях народу України, формування гармонійного розвиненої особистості шляхом залучення молоді до активної діяльності з вивчення історичної та культурної спадщини, історії рідного краю, ознайомлення з географічними, історичними заповідниками, пам'ятниками та об'єктами заповідного фонду.

Основними завданнями педагога-організатора на 2021/2022 навчальний рік були:

- організувати єдиний учнівський колектив закладу, формувати культуру поведінки на уроках та в позаурочний час, закріплювати основи загальнолюдської культури поведінки;
- прищеплювати учням любов до навчання, створювати умови для засвоєння навчальних програм, здатність до саморозвитку і самовдосконалення;
- виховувати загальнолюдські моральні якості: людяність, доброту, чесність, правдивість, ввічливість, повагу до людей, любов до праці;
- виховувати творчі здібності, підтримувати ініціативні, організаторські здібності та естетичні нахили дітей;
- виховувати поважне ставлення до державної мови та державних символів України, дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, традицій і

надбань Українського народу;

- виховувати в учнів усвідомлення потреби в дотриманні Конституції України та законів України, нетерпимості до проявів корупції та хабарництва, усвідомленого обов'язку захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати вироблення навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- виховувати толерантне ставлення, прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- надавати кваліфіковану допомогу батькам у питаннях виховання в дітях кращих людських якостей та подолання негативних звичок і рис характеру.

Серед основних завдань — **національно-патріотичне виховання** на засадах загальнолюдських, полікультурних, громадянських цінностей, забезпечення фізичного, морально-духовного, культурного розвитку дитини, формування соціально зрілої творчої особистості, громадянина України і світу, підготовка учнів до свідомого вибору сфери життєдіяльності та підвищення відповідальності сім'ї за освіту і виховання дітей. В план виховної роботи також включені заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді на 2020 – 2025 роки.

Школа — це життєвий простір дитини; тут вона не просто готується до життя, а живе. Тому виховна робота в нашому закладі спланована так, щоб сприяти становленню особистості як творця і проектувальника життя, гармонізації та гуманізації стосунків між учнями і педагогами, школою і родиною, керуючись ідеями демократичного діалогу між поколіннями.

Серед виховних напрямів на 2021-2022 навчальний рік найбільш актуальним виступало **національно-патріотичне виховання** як стрижневе, основоположне, що відповідає як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладає підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

Ростити справжнього патріота, громадянина України – це головна мета сучасного освітнього закладу. На реалізацію мети, заклад включає тематичний блок заходів з патріотичного виховання, під час проведення яких учнівський актив бере безпосередню участь і проявляє ініціативу.

В закладі протягом 2021-2022 н.р. були проведені такі основні виховні заходи:

- свято Першого дзвоника та Перший урок «Україна #30UA: Життя у мрії»,
- до Міжнародного дня грамотності навчальний диктант «Грамотність – запорука успіху людини»,
- до Міжнародного Дня Миру Акція «Голуб миру»,
- до свята врожаю вистава «Осінній ярмарок»,
- до дня вчителя святкова програма «Вклоняємось учителю...»,
- до Дня українського козацтва, свята Покрови, Дня захисника України музична композиція «За нашу рідну Україну!»,
- до Дня української писемності і мови Всеукраїнський радіодиктант єдності «Пишемо разом»,
- до Міжнародного Дня толерантності Акція «Квітка толерантності»,
- до Дня Гідності та Свободи презентація «Україна – територія Гідності і Свободи»,
- до Дня пам'яті жертв Голодомору Всеукраїнська акція «Засвіти свічку»,
- до дня боротьби зі СНІДом профілактичні бесіди «ВІЛ/СНІД – мовою фактів»,
- до Міжнародного дня людей з особливими потребами уроки доброти «Здоров'я – це сучасно!»,
- до Міжнародного дня волонтерів уроки мужності «Сила в єдності»,
- до Дня Збройних Сил України спортивні змагання «Нашадки козаків»,

- до дня Святого Андрія Первозванного вистава «Андріївські вечорниці»,
- до дня Святого Миколая ігрова програма «Ой, хто, хто Миколая любить...»,
- Новорічне свято «Казкова феєрія»,
- до дня пам'яті кіборгів інформаційний дайджест «Вони вистояли, не вистояв бетон!»,
- до Дня Соборності та Свободи України ланцюг єдності «Від Заходу до Сходу»,
- до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту «Свіча пам'яті не згасне»,
- до подвигу героїв бою під Крутами урок пам'яті «Крути вчать дивитись у майбутнє».

Під час впровадження в закладі дистанційної форми навчання, в першу чергу, були опрацьовані нормативно-правові документів (листи, накази МОН, відділу освіти, розпорядження сільського голови) та інструктивно-методичні матеріалами на період дистанційного навчання.

Під час дистанційного навчання проводились відповідні заходи:

- онлайн-консультації з обласними методистами з виховної роботи та координаторами Учнівської Ради щодо роботи під час дистанційного навчання;
- онлайн-бесіди з представниками ювенальної превенції Національної поліції України з питань безпечного перебування вдома під час дистанційного навчання;
- онлайн-співпраця з батьківським комітетом з питань організації контролю за виконанням учнями завдань дистанційного навчання;
- онлайн-бесіди та планування роботи з Учнівською Радою закладу;
- онлайн-фотофлешмоб #Дистанційка_3_Користую;
- онлайн-практичні заняття до Дня безпечного Інтернету;
- онлайн-консультації для учнів з питань поширення фейкової інформації;
- онлайн-вечірка «Амурні історії» для старшокласників до Дня усіх закоханих;
- онлайн-урок-пам'яті «Чорні тюльпани у полі Афгану» до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав;
- онлайн-флешмоб «День єднання – свято, що об'єднує українців»;
- онлайн-урок мужності і слави «Вільні творити майбутнє» та онлайн-перегляд тематичного фільму «Ангели майдану»;
- онлайн-урок рідної мови «Мова чиста як сльоза» до Міжнародного дня рідної мови.

Також для усіх учасників освітнього процесу, під час дистанційного навчання, були виготовлені матеріали «Як захистити себе від коронавірусу», «Не_Безпечний Інтернет», «Фейки/Факти» та розповсюджені за допомогою соціальних мереж/мобільних додатків.

Виховна робота в умовах воєнного стану

Указами Президента України №64/2022 від 24 лютого та № 133/2022 від 14 березня 2022 року у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України введено воєнний стан строком на 30 діб з продовженням його дії на наступні 30 діб. Воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводиться в разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності, територіальній цілісності.

Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану потребує іншого змісту та підходів до проведення виховної роботи. Основним цільовим напрямом має стати забезпечення безпекової складової здоров'я особистості, забезпечення її фізичного, психічного, соціального і духовного благополуччя.

Спільно з класними керівниками для усіх учнів закладу були проведені інструктажі та бесіди з безпеки життєдіяльності на яких розглядалися питання – що таке «воєнний стан», «надзвичайна ситуація», «евакуація», «хімічна атака», «тривожна валіза» (як підготувати, що покласти); правила поведінки в надзвичайній ситуації воєнного характеру, як діяти під час сигналу

«повітряна тривога», під час онлайн-уроків, якщо вмикається сигнал «повітряна тривога»; правила спілкування в соціальних мережах в умовах воєнного стану; як реагувати на інформацію, яка несе загрозу для України (не фотографувати місцевість, не публікувати, не репостити інформацію, яка містить фото з координатами інфраструктури населеного пункту, розташування ЗСУ тощо); правила поведінки з підозрілим або вибухонебезпечним предметом; правила поведінки під час обстрілів стрілецькою зброєю, артобстрілах, артилерійських обстрілів системами залпового вогню; правила поводження у разі виявлення диверсантів; ПДМД та домашня медична аптечка (що має бути).

Спільно з соціально-психологічною службою закладу були виготовлені інформаційні матеріали для усіх учасників освітнього процесу - «Тривожний рюкзачок», «Як захистити себе від ворожої атаки», «Правила поведінки під час хімічної атаки», «Правила поводження з невідомим газом та речовиною», «Правила безпечної поведінки при виявленні маловідомих предметів», «Правила безпечної поведінки з незнайомими людьми», «Будьте уважними до інформаційних повідомлень», «Ловимо фейки разом», «Як допомогти собі у разі тривоги і паніки», «Долаємо паніку», «Як впоратися з тривожністю під час воєнних дій», «Правила безпечної поведінки під час літніх канікул» та розповсюджені за допомогою соціальних мереж/мобільних додатків.

Проте, не зважаючи на непрості умови праці під час воєнного стану, спільно з класними керівниками та вчителями-предметниками, для учнів закладу ми змогли провести ряд виховних заходів в режимі онлайн:

- онлайн-майстер-клас з виготовлення оберегів «Козацька підкова для воїнів»,
- онлайн-акція #Я_Малюю_Свою_Україну»,
- онлайн-конкурс на найкраще читання поезії Ліни Костенко «Чародійне слово»,
- онлайн-конкурс малюнків та аплікацій до улюблених поетичних творів «В дитячому крузі» до Всесвітнього дня поезії,
- онлайн-фотофлешмоб #Зустрічаємо_Пернатих_Друзів до Дня зустрічі птахів,
- онлайн-майстер-клас «Виготовляємо шпаківню та синичник»,
- онлайн-руханка «Будьмо здоровими!» до Всесвітнього дня здоров'я,
- онлайн-майстер-клас з виготовлення оберегів «Торбинка оберіг для воїнів»,
- онлайн-фотоконкурс «Весна за моїм вікном».
- онлайн-челендж «Мій маленький Ековчинок» до щорічного дня довілля,
- онлайн-екскурсія «Пам'ятай історію нашого краю» до Дня пам'яток історії та культури,
- онлайн-майстер-клас «Великодній декор»,
- онлайн-майстер-клас з писанкарства «Писанка мальована»,
- онлайн-3D-віртуальний тур музеєм Чорнобиля «На Чорнобиль журавлі летіли» до Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф,
- онлайн-перегляд відеоматеріалів «Безпека праці – запорука безпечного життя» до Всесвітнього дня охорони праці,
- онлайн-майстер-клас з виготовлення вітальної листівки «Подарунок любій матусі» до Дня матері в Україні,
- онлайн-естафета пам'яті «Пам'ятаємо. Перемагаємо» до днів пам'яті та примирення, присвячених пам'яті жертв Другої світової війни,
- онлайн-тестування «Мандруємо Європою» до Дня Європи в Україні;
- онлайн-арт-пікнік «Щаслива родина – міцна Україна» до Міжнародного дня родини (сім'ї);
- онлайн-фотоколаж «Вишиванка – твій генетичний код»;
- онлайн-програма «Турнір краєзнавців» до Всеукраїнського дня краєзнавства;
- онлайн-лекція «Електронні сигарети і кальян: міфи і реальність» до Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням;

- онлайн-колаж «Острів дитинства» до Міжнародного дня захисту дітей.

Протягом начального року були проведені тематичні («Увага! Діти на дорозі!», «Основ безпеки життєдіяльності», «Тиждень фізкультури і спорту», «Олімпійський тиждень», «Тиждень правових знань», «Тиждень благодійності», «Тиждень національно-патріотичного виховання», «Тиждень безпечного Інтернету», «Екологічний тиждень», «Тиждень пам'яті і примирення») та предметні («Фізкультури і основ здоров'я», «Математики та інформатики», «Історії, основ правознавства, громадянської освіти», «Іноземних мов та зарубіжної літератури», «Фізики, хімії, астрономії», «Української мови та літератури») тижні.

В закладі проводилась активна робота з профілактики шкідливих звичок, попередження тютюнопаління та вживання алкогольних напоїв, наркотичних та психотропних речовин: проводилась лекційна робота (он-лайн) з медичними працівниками, спеціалістами соціально-психологічної служби. Проводились інформаційні заходи з питань захворюваності на ГРВІ, Covid-19, туберкульоз.

Учнівське самоврядування – це широке поле можливостей для самореалізації кожного учня, орієнтоване на досягнення соціально - корисної мети, індивідуальної і суспільної користі. Варто розглядати учнівський актив учнівського самоврядування як форму творчої співпраці учнів і педагога, для досягнення згуртованості шкільного колективу, розвитку творчих і духовних сил, громадської думки, підготовки до дорослого життя.

Учнівське самоврядування є універсальною формою організаторської діяльності, яку можна вважати способом організації життя шкільного колективу та чинником творчої самореалізації особистості. Воно сприяє згуртуванню шкільного колективу, розвитку громадської думки, процесу соціалізації особистості, ефективному входженню в доросле життя. Діти стають не спостерігачами життя, а його учасниками. Через шкільне самоврядування відбувається підготовка майбутніх активних громадян держави.

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», Статуту про учнівське самоврядування в закладі, Концепції національно-патріотичного виховання молоді та з метою формування в учнів 1-11 навичок самопізнання, самовизначення, самореалізації, активної життєвої позиції, організаторських здібностей і творчої самодіяльності, підвищення рівня самоорганізації учнівської молоді закладу, виявлення та підтримки творчого потенціалу учнів, актуалізації інтересу учнівської молоді до питань розвитку демократичної системи, парламентаризму, виборчого права та виборчого процесу в навчальному закладі створено орган учнівського самоврядування - Учнівську Раду.

Основними завданнями в роботі з лідерами учнівського самоврядування на 2020– 2021 навчальний рік були:

1. Зосередження знань на формуванні самостійної і компетентної особистості, здатної виважено діяти в різноманітних життєвих ситуаціях.
2. Різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб.
3. Збереження і зміцнення морального, фізичного і психологічного здоров'я учнів.
4. Сприяння зростанню творчого духовного потенціалу особистості, розкриттю внутрішніх мотивів її самовдосконалення, розвитку здібностей на кожному з вікових етапів.
5. Пошук, розвиток і підтримка здібних, обдарованих і талановитих учнів.
6. Виховання дитини як громадянина країни, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір.
7. Формування здорового способу життя.

8. Упровадження просвітницької діяльності, спрямованої на формування негативного ставлення до протиправних діянь.

8. Організація дозвілля учнів, пошук нових його форм, методів, підходів.

9. Розвиток учнівського самоврядування як осередка самореалізації громадянського виховання, державно-громадського управління закладом.

10. Основна мета - формування громадянина, патріота, інтелектуально-розвиненої, духовно і морально зрілої особистості, готової протистояти асоціальним впливам, вправлятися з особистими проблемами, творити себе і оточуючий світ.

Шкільне учнівське самоврядування, за результативністю, посідає значне місце поряд з традиційними формами виховної роботи. Структурно самоврядування представлено як на рівні закладу, так і на рівні класних колективів.

У школі був створений орган учнівського самоврядування - Учнівська Рада. Учнівська Рада має свій Статут, Регламент та складається з комісій. Очолює Раду президент. Засідання Учнівської Ради проводилися раз на місяць, на них приймалися рішення, вирішувалися питання організації та проведення шкільних заходів. Члени Учнівської Ради вносили на розгляд Ради школи питання, що турбують учнів, ініціюють зміни, що покращують навчання та дозвілля учнів.

Важливими умовами плідної діяльності учнівського самоврядування є: розуміння учнями й активом завдань, змісту і суті самоврядування; вміння самостійно планувати, організовувати роботу, координувати зусилля різних ланок самоврядування, постійно здійснювати самоконтроль; уміння враховувати, регулювати, аналізувати свою діяльність, об'єктивно її оцінювати; пошук ефективних форм і методів діяльності органів самоврядування, творче використання досвіду інших шкіл ОТГ, області, країни.

Діяльність учнівського самоврядування скеровувалась на підвищення якості навчання, зміцнення свідомої дисципліни, реалізацію вимог режиму роботи ліцею, організацію позакласної виховної роботи, на розвиток ініціативи та творчої самодіяльності учнів, реалізацію їхніх прав та обов'язків.

Робота учнівського самоврядування здійснювалась через роботу Учнівської Ради - органу учнівського самоврядування, яка має на меті виховання творчої, соціально - активної особистості, здатної до саморозвитку й самореалізації. Кожен учень з 1 по 11 клас - представник учнівського самоврядування. Учні 5-11 класів входять до Учнівської Ради. Робота самоврядування в ліцеї була скоординована з планом роботи закладу, завжди у постійному пошуку нових форм і методів організації. У закладі функціонували різні комісії, які, відповідно до карантинних обмежень, контролювали відвідування уроків, забезпечували порядок та дисципліну в закладі, чергування, проводили лінійки, збори, круглі столи, виставки, організовували дозвілля, музичні, спортивні свята (частина з них проводилась в дистанційній формі).

Протягом 2021-2022 навчального року діяльність організації органу учнівського самоврядування Учнівської Ради була змістовною, різноплановою, цікавою та пошуково-дослідницькою. Всі класні колективи брали активну участь, враховуючи усі карантинні обмеження, в організації та проведенні свят, конкурсів, виступів, проявили себе як творчі, обдаровані та цілеспрямовані особистості, які прагнуть знати, шанувати, вивчати, досліджувати минуле свого народу, звертатись до його науки і передавати своїм нащадкам скарбницю народного надбання.

Якщо в період очного навчання (офлайн) лідери учнівського самоврядування активно долучались до всіх виховних заходів які проводились в закладі, то з запровадженням дистанційного навчання і оголошення воєнного стану в країні, форми і методи роботи з лідерами довелось змінити, переважно на формат онлайн. Тому починаючи з кінця лютого і до завершення навчального року з учнівськими самоврядуванням закладу було проведено:

- онлайн-обговорення та планування роботи учнівського самоврядування під час дистанційного навчання та в умовах воєнного стану;
- онлайн-консультації з обласними координаторами та лідерами Учнівської Ради щодо роботи під час дистанційного навчання та в умовах воєнного стану;
- онлайн-зустрічі лідерів з новоприбулими учнями (переселенцями) щодо формування дружніх стосунків в учнівських колективах;
- онлайн-презентація «Створюємо безпечний простір разом» для новоприбулих учнів (переселенців) закладу (спільно з психологом закладу);
- онлайн-міні-конференція з нагоди Дня українського добровольця. Написання мотиваційних листів воїнам;
- онлайн-конкурс на найкраще читання авторської поезії «Проба пера» до Всесвітнього дня поезії;
- онлайн-урок «Життя в дружбі з усіма людьми» до Міжнародного дня боротьби за ліквідацію расової дискримінації;
- онлайн-заняття з елементами тренінгу «Булінг та кібербулінг – реальна проблема сьогодення»;
- онлайн-лекторій до Міжнародного дня просвіти з питань мінної небезпеки;
- онлайн-презентація «Спорт – це мирний захід» до Міжнародного дня спорту на благо миру та розвитку;
- онлайн-семінар учнівських пошукових робіт «Це все в нашій пам'яті» до Міжнародного дня визволення в'язнів фашистських концтаборів;
- онлайн-челендж «Я прибрав – твоя черга!» до щорічного дня довілля;
- онлайн-відеофлешмоб «Танцюй як я» до Міжнародного дня танцю;
- онлайн-міні-конференція з нагоди Всесвітнього дня свободи преси;
- онлайн-спілкування «Урок доброти» до Міжнародного дня боротьби за права інвалідів;
- онлайн-презентації творчих учнівських пошукових проєктів «Пам'ять сивини» до днів пам'яті та примирення, присвячених пам'яті жертв Другої світової війни;
- онлайн-презентація «У жорнах репресій» до Дня пам'яті жертв політичних репресій;
- онлайн-диспут «Депортація: нові свідчення» до Дня пам'яті жертв депортації з Криму (1944);
- онлайн-презентація «На що має бути право у кожної дитини» до Міжнародного дня захисту дітей;
- онлайн-майстер-клас «Запобігання насильству серед дітей. «Правила безпечної поведінки»;
- онлайн-вправи (практичні заняття) для зняття втоми, напруги, стресу (спільно з практичним психологом);
- онлайн-бесіда «Спілкування без конфліктів» щодо питань злагодженого спілкування з учнями-переселенцями;
- онлайн-тренінг «Як повернутися до звичного життя, якщо охопила апатія» (спільно з практичним психологом);
- онлайн-заняття з елементами тренінгу «Лідерство – шлях до успіху» для майбутніх лідерів учнівського самоврядування закладу;
- онлайн-конференція «Підсумки та результати, плани та перспективи» з лідерами учнівського самоврядування.

Учнівською Радою протягом року реалізовані учнівські проєкти, що були заплановані у вересні – 1) проєкт «Шкільна газета» – забезпечення права дитини на вільне висловлювання шляхом створення розділу «Учнівський калейдоскоп» на шкільному сайті, проведення прес-клубу

для юних журналістів та їх навчання; розширення знання молоді з громадської освіти, розвиток навичок критичного мислення, творчих здібностей, активізація інтересу учнівської молоді до громадянської журналістики.

2) проект «Весела перерва». Розфарбувати буденне шкільне життя учнів 1-4 класів під музичний супровід. Проект розвиває творчі здібності учнів та покращує фізичний стан учнів.

3) проект «Година спілкування». Допомагає у вирішенні учнівських проблем. Розвиває в учнів здатність вирішувати ці проблеми самостійно, викликає дітей на відверту розмову один з одним, ініціює чесну дисципліну серед школярів, не дозволяти дітям засуджувати або звинувачувати інших, не залучає дітей до вистежування й виявлення правопорушників, не карає увесь клас за поведінку окремих дітей, створює атмосферу співпраці.

4) проект «Рівняємось на них» або «Клас року». Заохочення дітей до навчання, рейтингова система оцінювання протягом року, результати кожного класу в кінці навчального року на стенді.

5) проект «Лідерство». Залучення більшого числа учнів до активного шкільного життя. Вдосконалення лідерських навичок лідерів класів, посилення активності по класам, тренінги, організаційні зустрічі.

Протягом навчального року лідери учнівського самоврядування активно вели розділ «Учнівський калейдоскоп» на шкільному сайті та сторінки, групи в соціальних мережах, на яких поширювали актуальні новин закладу.

Впродовж року учнівське самоврядування тісно співпрацювало з педагогічним колективом, батьківським комітетом, громадськістю села, учасниками бойових дій, позашкільними закладами села (ЗДО, будинком культури, сільською бібліотекою, школою мистецтв, ДЮСШ), району, області (Рада лідерів), вели активну роботу з національно-патріотичного виховання підростаючого покоління.

Хоч би які функції виконував активіст, його треба навчити самостійно мислити, аналізувати й оцінювати конкретну ситуацію з громадянських позицій, приймати розумне рішення. Тому під час обговорення конкретних питань у закладі допускаються дискусії, прислухаються до пропозицій активістів, довіряють членам самоврядування втілювати в життя не тільки свої поради, а й пропозиції активу. Особлива увага в роботі з активом звертається на вміння аналізувати поведінку і вчинки тих, хто часто порушує дисципліну і режим. Водночас наголошується, що завдання кожного активіста — допомагати таким учням, спираючись на їхні позитивні якості, залучати їх до громадського життя колективу.

Педагог–організатор завжди спрямовує учнівське самоврядування від рівня, коли рішення приймається з ініціативи дорослих до того рівня, коли рішення приймаються з ініціативи дітей під керівництвом дорослих. Коли ініціатива належить дітям, вони беруть активну участь у процесі прийняття рішень. Лише через особисту участь вони можуть розвинути власні здібності і навички, сформувати життєві цілі самоствердитись і самореалізуватись, а допомогти їм - завдання всього педагогічного колективу.